

POS ELLA
DIU...

NO
CREGUES
RES

TE DOS
PENDANGUES...

PREU
10
SENTIMS

PREU
10
SENTIMS

A LES CHISMOSES

De segur que en quant les chismoses s'enteren qu'els traqueros s'han ficat en elles, no mos deixen costella sana y, com se sol dir, mos trauen les bragues al aire.

¡Y que no saben elles menejar la llengua!

Chismosa hiá en esta Valencia de consehals fematers qu' en un chisme son capás de fer tornar arrere un soterrar.

Sin embargo, hiá que reconeixer que Valencia deu d' estar molt agrada a eixa clase de chent.

¿Que per qué?

Vechau d' ahon li ve l' esplendor de la seua típica y única festa de les falles mes qu' dels chismes de vehinat.

Perque debem d' advertir qu' en el mon de «chismoses» comprenim als dos sexes: masculí y femení... y hasta al hermafrodita, si es que ni hiá algú per ahí.

Perque no cap ningú ducte que dels sers humans els que manejen millor el chisme son les dones.

Y els homens que per equivocació naqueren en... pantalóns.

La chismosa té en Valencia un nom molt gráfic: «calfaora de cahires».

En lo que se vol dir que quant una d' eixes cau en una casa y escomena a traure els drapets bruts de la bugá, ya ni hiá pa rato.

Y calfa el cul de la cahira ahon está sentá, en la calor que despedix el d' ella.

Se diu que hiá chismosa d' eixes que li alsa, sinse més ni més, una llevantansa al mateix sol de mig día.

Es veritat: nosatros no som ningú sol y mos l' han alsat moltes vegaes.

Atres ni hián que afora de chismes y cuentos fan un soper agre, y quant no tenen de qui parlar (que son rares vegaes), parlen d' elles mateixa

y se burlen hasta de la seua sombra.

En una casa en la que en alguna habitació vixca una chismosa, no pot haber tranquilat ni pau, ni armonia;

Si no se donen pressa

no alcanzarán el Almanac de LA TRACA para 1923 que s' ha posat a la venta y es sense ducte el millor de tots els que s' han fet.

Porta el sigüent inlise de materias.

Chuí del añ per el Profeta Chiribía.

Consells pera el dotse mesos per Serafín Sebellino Chorrisples.

Noticias locales.

Oracul Traquero ahón tots els lectors poden consultar el pervindre encóntrane contestacions molt sabroses.

Els Torróns per Pep de l' Horta Efermèrides.

Colmos y Endivinales.

Enigrames.

L' amor nuga per César Cuevas.

El Santoral Traquero. (Llargu relasió de tots el Sants y Santes cuyos noms raras chocarà a los lectores).

Postres variats.

Les estrenes per M. García Cervera.

Conosimientos inútiles.

¡Pepicol cuento per Antonio Monblanc.

El llenguache del palmito.

El llenguache del mocaor.

Y una coleció de treballs més ahon la grasía se derrocha per toaellaes.

En la part artística no se pot demanar res més esplendit ni de millor gust.

Els famosos dibuixants Virchili, Mechó, Morellá, Pertegás y Tramús han fet un verdader derroche de grasía y picardía. ¡Vacha femelles ben plantaes y llaucheres de roba. Vacha cares boniques y carns apetitoses, se posa ú mosegaol! Total que están archisuperchorchotapouades.

Es sinse ducte el millor almanac, que vosté trovará al preu de 60 sentims en tots els quioscos.

la chismosa ompli el sac en un puesto pera en acabant buidarlo en un atre y aixina va parlant de uns y de atres hasta que acaba per embolicarlos en un lío que sol acabar diguente les vehines mil perreries per les finestres del pou, mentres que la chismosa se refrega de gust les mans al vore com ha ensarsat en un pleit als que han tingut la debilitat de prestarli oits.

¡Ah! Y que no val a dirli: «per culpa de vostés», perque si tal algú li diguera, segur que arrancaba en un plor y día que li buscaben una ruina per envecha o rabia que li tenen.

Perque ella, la chismosa, «ficarse en la vida de ningú? ¡Chesús!... Aixó ni pensarlo!..»

No, filla; no. Cada ú en sa casa, y Deu en la de tots.

Y en estos casos, no hiá més Deu que la chismosa.

La chismosa té totes les virtuts de una bona porga, perque li agrá molt anar «escurant ventres».

Si asó ho tingueren present els mechés, segur que aforrarien molts dinés a la humanitat.

—Eixe mal que vosté patix no té ninguna importansa; prengues una porga y aló.

—¿Quina porga li pareix que prenga?

—Pues... consedíxcali mig hora de audiència a la chismosa del vehinat y que li escore el ventre.

Perque, no els capia ningú ducte: en tots els vehinats hiá una chismosa (quant no son dos), que son les encarregaes de portar el padró de vehins.

¡Y saben hasta l' hora en que pixa per les nits Fulaneta o Menganeta!

Pero crec que anem ficantse masa fondós y anem a fer punt y ralla, no siga cosa que, sinse donarse conte, sigam nosatros els primers chismosos de la humanitat.

MANOLÉCIENTOS Historia del amor a través de los tiempos MANOLÉCIENTOS

Coses de Marsela

La insofocable Marsela, quan ya morts sos pares, se feu càrrec de l'hasienda que li deixaren, com-prongué que la seua incapasitat podria ser causa d'algún trastorn, per lo que desidí encarregarli l'administració a un parent pròxim, home honrat a carta cabal y qu'era incapaz d'engañar a la insofocable Marsela.

L'hasienda anaba bé, y l'administraor, volent aumetar-la, li aconsellá a Marsela l'adquisició d'un burro pera que tirara del abre de una noria que havia fet en un dels seus camps pa no parir per falta d'aigua com hasda aquell entonses havia soseit.

Marsela doná la seua confortitat, pero digué que volia ser ella mateixa la compraora aprofitant un viache que habien de fer a Valensia ella y unes amigues de bon humor.

Aplegaren a la siutat, y, com era dichous, s'en anaren al riu, a la fira de ganao qu'en eixé dia se celebra, pera adquirir el burro.

Allí ne veyen un chicotet, el cual, no sé si per la molta calor que fea, o porque prop d'ell havia una burra molt bonica, lo sert es qu'ensolaba un desarrollo tal que era la enviecha de arres burros de més talla.

Y una de las amigues, guasona con ella asoles, li preguntá a Marsela: —¿Qu'et pareix eixe burret? ¿Es aixina com tú el desiches? — A lo que contestá ella, creguent la pregunta ben incesionada.

—No; pera lo que yo el vull me s'atroixa massa chicotet. —Chica — respongué l'atra — ¿tan gran tens la... morias? — Totes soltaren una carcallá, y esta es l' hora que Marsela no ha pogut saber enega de qué ni per qué se rien les seues amigues.

A mí no me guañes

A Valensia vingué un inglés que més que inglés pareixia andalús, segons vostés podran chusgar per lo que a contarlos vaig.

L'acompañaba un valensí de pura rasa y li anaba enseniant els millors edifis de Valensia. —Ve vosté? Esio es la Lonja. —¡Oh! ¡Soberbio edificio! ¿Costó mucho de haserlo? —Sien años — digué el siserone, creguent asombrar d'eixe modo al bretó.

—¡Oh! — exclamó éste. — en mi país haberlo hecho en cincuenta.

Mocat quedá el paixá, per lo que al enseñarli les portes de Serrans, al ferli la mateixa pregunta el inglés, no volent qu'el pillara en pana, li contestá que se feren en cuarenta años.

—En mi país haserlas en veinte — fon la contestació del inglés.

El valensí ya estaba en punches. Cuant li enseñá el palau del Marqués de Dos Agües, a la consabuda pregunta de «¿cuánto tiempo costó haserlo?» Respongué resoltamente, creguent vñser al inglés: —Dos años.

—¡Oh! Eso haserlo nosotros en un año.

—Pues lo qu' es tú a mí no me chafes la guitarra — pensó el de la terreta, y chano chano s'el endugó a voré la Catedral.

—¿Qué le parece esto? —¡Oh, magnífico, soberbio! ¿Cosó mucho d'haserlo? —Y contestá triunfal el valensí: —Anoche encara era esto un solar!

Petisió de ma

—¿De manera que vosté está enamorado de ma filla? —Hasta els cansonsillos, sí, señora.

—¿Y es vosté de bona descendencia? Porque li advertix que yo soy nasida en un gran palacio. Els meus antecessors son tots de casa gran, y yo, com li dice, he vingut al mon en una casa molí gran... —Y digam vosté, señora: ¿sa filla també ha vingut al mon en una... casa tan gran com vosté?

¿Qué es més vell?

Tres chiques, que per lo vist no tenien faena qu' enquetrindes, discute'n sobre la reflea de la boca d'elles... o de atra cosa, d'elles també.

—Pues yo —, día una, — crec que la boca es més vella, porque té dents, cosa que no té lo altre.

—Pues lo altre es lo més bell, porque té barba y bigot y la boca no —, respongué l'atra.

—Pues a mí me pareix que la boca es més bella, porque la boca va no mama y lo altre sí.

Y aixina seguiren la discussió sin-se podéjse posar d'acort.

PRIMERA PARTE

EDAD MEDIA

(27) A todo esto, en Francia, Abelardo, fraile, joven y enamorado se vuelve mochalero por las huchuras de una tal Eloisa y ante la oposición de los papas de ella, decide extenuarse.

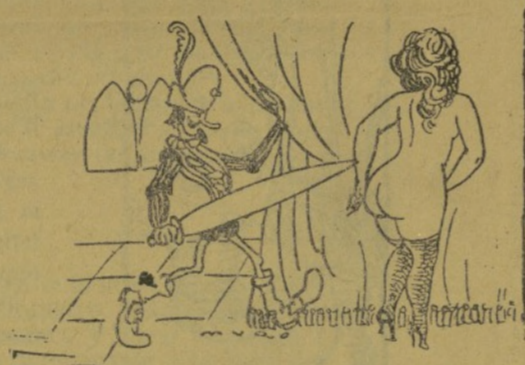
(28) Muy amedudo, algunos caballeros, por una Blanca, más o menos morena, se hacian «cicos» sin pensar que, frecuentemente la dama les tomaba la blonda o negra melena.

(29) Enrique IV de Alemania, entregado a los excesos de la juventud, cometió toda clase de abusos, llegando a tomar el 606 como aperitivo.

(30) En la Toscana, la familia Médicis inaugura en la edad media de Italia, el jurgueo, jarpico, chupeteo y magreo.

(31) Francesca di Rimini, muy jacarandosa y bien juvita, se enamora, sin permiso de su marido, de cierto caballero con más aduana que Don Juan Tenorio y una tizona descuminal.

(32) Se dice que los Borgias, entre ellos un Papa y dos papas, también hacian lo suyo y hasta algunas veces lo ajeno.

Su majestad el duro

En sert poble havia un terrono acotat en el que abundaba la casa. Y, consecuentment, al tenor de la casa abundaban els casars furtius.

L'alcalde estaba archisatisfecho dels bons servis que prestaben al poble els dos guardes que habien destinats pera la Viehlandsia delcoto, els quals denunciabem als casars que «pixcabem» casant en el coto.

Pero ú dels casars, desidit a qu' els guardes no el molestaren més, els va prometer una bona rostida de chulles y uns bons tragos del cixut, més un duro per barba, si feen la vista grossa y el deixaben casar sinse trabes de ninguna clase.

—¡Conformes! — fon la contestació que li donaren els guardes quant consularen entre sí la proposició.

Y el día convingut, menres el casar disparaba a dreya y esquerre cobrant moltes y bones peses, els representants de la ley s'estaban engaldint les chulles prometuendas, entre trago y trago del de Turis y palpanse de quant en quant el duro que ya tenien en la bolchaca.

Cuant més satisfet tenien l'estómagos els guardes, se li ocurrié preguntarlos el casar, en un moment que pasaba per prop ahon ells estaban: —¿Qué, son o no son dels nostres?

—A lo que respongueren els guardes: —¿Que si son dels vostres?... ¡Y hasta se c... en l'alcalde!

Cuestió morrocotuda

El sacristá de X estaba mal. Tenia un abdoñcon com un baúl. ¡El pobret estaba opilat! Habia, pues, que operarlo. Y el doctor X li aconsellá que se ficara en l'Hospital, que allí li farien la operació que nessesimba y pronte y bé.

Y en el Hospital ingresá el sacristá.

Pero era tan insofocor que pronte fon el blanc de totes les bromes.

Finalment lin churen una prou pesá.

Calculen vostés qu' el día que l'operaren, después de feta la operació y rebaixá per lo tant aquella pancha, quant el pacient estaba encara baix els efectos soperificos del cloroformo, a ú dels enfermeros se li ocurrix ficarli al seu costat

una criatura que, en combinació de l'ama que la criaba, agafá de la inclusa.

Cuant el sacristá «torná a la vida», al vores sinse pancha tingué una gran alegría, pero se quedá fet de pedra quant se va voré la criatura al costar.

Preguntá al enfermero, que no li llevava ull de damunt, y éste li respongué que alló era lo que habia tengut.

—¡Yo! — exclamó el pobre sacristá.

—Vosté, sí señor. ¡A voré si se creu que no hiá en lo mon ningú com vosté!

—Be, be... Pero, ¿cómo done yo de mamar?...

—Por aixó no hiá que apurarse; en l'Hospital may faltan ames pera estos casos.

Totál, y per abreviar rahóns, que el sacristá s'endugé alpohe a de aquell chiquet, convensut de que l'havia parit ell.

Passá molt de temps; vingué el en qu' tenía qu' entrar en quinta el chiquet del cuento, y entonses li digué el sacristá:

—Mira, fill meu; es presé que yo t'ho diga tot, ya que no hiá més vemy y ho has de saber una vegá o atra. Tú, fill meu, no has conegut a ton pare...

—¿Pos no es vosté, mon pare? —No; yo soy tu mare. ¡Ton pare és l'aguasí del poble!

PETARDOS Y CHUPETAS

Llechim: «Zaragoza. — En el pueblo de Quinto se celebró un homenaje al Ayuntamiento con motivo de la total extinción de las feudas municipales.

Asistieron los diputados provinciales de todos aquellos disritos, dándose vivas a los administradores honrados.

Es honico, ¿veritat? Pero aixó sols pot pasar en Quinto, porque allí... ¡hasta els consechals son quintos!

Eixa, al manco, es la opinió de nostre entrañable amic, el consechal señor Catalá.

Nosotros comprendém que siga aixina.

Perque casi estém segurs qu'en aquell Achuntamiento ni tenen carros de limpieza ni empleados fematers.

Al parlar de la inutilitat de les màquines pera agranar els carrers, màquines adquiries per virtut y gracia del consechal aludit en el anterior petardo, digué esté mateix

señor, defenent les màquines dichoses, que se había de tindre en conte qu' eixes màquines no son pera agranar, sino pera reparar els carrers agranats d'antemá y qu'estiguen perfectament aduquinats.

En lo que se demostra una vegá més la inutilitat de les màquines... y del consechal que mos les ha fet tragar, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

«Castelar chicos», en esta ocasió, ha fet com aquell que volia ser carter, perque no habent ningun carrer, ABSOLUTAMENTE NINGUN, ben aduquinat, resulten les màquines perfectament inútiles.

CONFERENCIA EN L' INFERNO

—¡Vitol, vitol! —¿Y eso, tan contento, Coyote? —Que la cosa marcha; ya no quedan andamios en la fachada del Ayuntamiento; ya han tirado la valla que habian ponido delante; ya han descubierto los nanos de Benlliure...

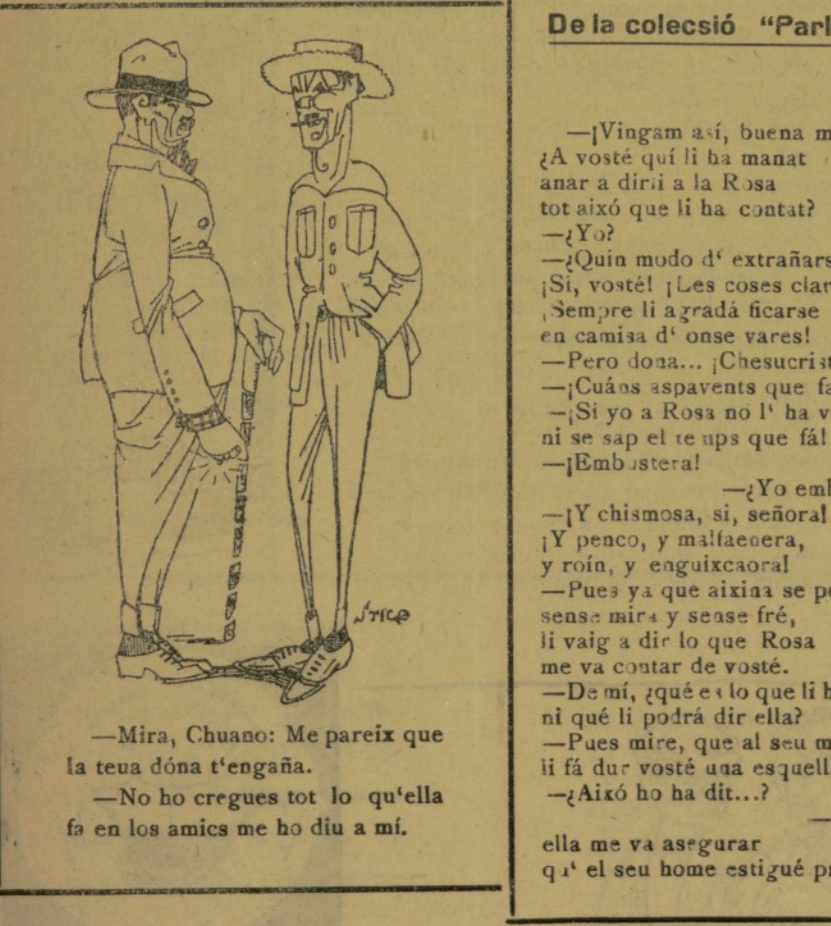
—¡Che! Entonses es que ya está acabao. —No, encara. Aún hay para veinte años más, pero ya se va viendo algo.

—¿Y dices que s'han descubierto los nanos de Benlliure? —Eso mesmo. —¿Aquellos que tanto joego dieron? —Eso mesmo.

—¿Y qué, como son? —Una prestosidad. Hay una figura, la de la surda, qu' está bailando la rumba mejor que la rumba «Granito de Sab», que dicen qu' es la que más sal tiene para eso.

—¿La rumba? Eso hace poco sería en una fachada d' esa categoria. —Esa mesma figura poerta sobre l' hombre un marrueco, u sé-yase una moneda marroquí de las que se usaron en España coando a la sdebre guerra de Africa historiada por Alarcón.

—¿Un marrocc? Será alusión a la Caja monosipal.

—Mira, Chuanos. Me pareix que la teua dóna t'engaña. —No ho cregues tot lo qu'ella fa en los amics me ho diu a mí.

LA CHISMOSA

—¡Vingam así, buena mosal! ¿A vosté qui li ha maanat anar a diri a la Rosa tot aixó que li ha contat? —¿Yo? —¿Quín modo d' extrañarse? ¡Sí, vosté! ¡Les cosas claras! Siempre li agrada ficarse en camisa d' onse vares!

—Pero dona... ¡Chesucriti! —¿Cuáns aspavents que farà! —Si yo a Rosa no l' he vist ni se sap el te ups que fai —¡Emb' ateral! —¿Yo embustera? —¡Y chismosa, sí, señora! ¡Y penca, y malhequera, y roín, y enguixacoal!

—Pues ya que aixina se posa sense mira y sense fré, li vaig a dir lo que Rosa me va contar de vosté. —De mí, ¿qué es lo que li ha dit, ni qué li podré dir ella? —Pues mire, que al seu marit li fá dir vosté una esquella. —¿Aixó ho ha dit...? —Además ella me va asegurar qu' el seu home estigüé pres...

—¡Aixó ho haurá de probar! —Y que no fon res bó; y que si no está tancat es per vosté... —¡Dóna aixó...! que s' entén en l' abogac. —¡Uy, la mala peill! —Y parla lo que no se pot oír; y que habien de tancarla a vosté.

—Qu' en sa casa ni hiá un pam que apaga més que la cola y que als fills mata de fam m'ntres va corrent l' andola. Que a vosté li agrá empolvaresse, y que a tot asó no té ni un canica pa mudarse. —¿Aixó diu ella? —También asegura mol formal... —¡El dimo i me s' amportal! —...qu' es va desfer un timbal preñante una porga forta. Que vosté avans de casarse va tindre uns cuans tropespons; que sempre li agrá ficarse per amagats carreróns; y qu' es vosté una dona avara;

EL FILL DE TONET

Advertisement for 'LA INGLESA' shoes and 'BAMBÚ' paper. Includes text: 'Los mejores gomas hichiéniques SON DE LA INGLESA', 'EL MILLOR PAPER DE FUMAR BAMBÚ', 'Medicamentos del doctor Soivre', and 'Vias urinarias'.

¡QUÉ LLÁSTIMA!

Julia y Lola se casaren les dos en el mateix día, en la mateixa capella y hasta en la mateixa misa. Chuntens anaren a viure al carrer de la Conquista, en habitacions distintes, pero en la mateixa finca.

Y per ser les dos iguals, y no anarsen ni una hoiá una de l' atra, ninguna de les dos tingué familia. Per lo que Julia sabia, per lo que Lola sufría, elles que pensaren tindre l' una un chic; l' atra una chica, pa casarlos a son temps aplegant un día aixina en que serien consogres, que era la seua desiseg.

Mea com en el temps s' en pasaba y ningún int int vez, aquella tendria ilusió la donaren per fallid.

Serta volta, al cap de temps, a Julia li fon presisa fer una ana allá al seu poble abon tenia una masía, per arreglar una asunto d' interés, en la familia.

Allí aná y allí estigüé

—¡Veritat que sents una felisitat molt gran, chiqueta? —Sí, m'sa gran, massa gran.

—Diu el refrà que, «tantas veces va el cantar to a la fuente que al final se rompe». En les ganes que tinc yo de que m'el trenquen.

Por Telégrafo y Teléfono

(Servicio especial de LA TRACA)

DOS PARAULES

Sólo dos paraules, porque me s' está abriendo tarde:

Los liberales son tan peores gobernantes como los conservadores.

Esto no lo digan en vos alta, no seya cosa que s' antere el pueblo y haiga un desorio.

DANDA AQUI!

Danda aquí llegan las protestas de los artistas que actúan en Regües.

Según se mos asegura la orquesta es de lo más malito que hay en el mundo.

Orquesta d' esquirols!

Esa debiera dirigirla Ayllón.

KAKAU

TENGO PERESA

Tengo peresa y no quiero kilografar más.

M' alegraré que haigan pasao las fiestas en salud!

KAKAU

ME S' OLVIDABA

Me s' olvidaba desirles que me manden a desir a quién hasen alcalde para si es Romero haserle una oda seria, muy seria. ¡Más seria que las que escribe Chorríples!

KAKAU

Están en estudi pera eixir en el cuadro de mals pagaors els corresponsals de Alsira y Villanueva de Castellón, els quals están sorts y muts, y no ya michos de que solten les aguiet es.

Fantasia amorosa

¿Per' qué rechases, chitana! tan hostil, estes paraules que a torrents de moa cor brollen y que al teu van dedicaes? ¿Per' qué tremoles?... ¿Tens por?... No comprenc que així m' rechases quant en atres ocasiones acaroná m' escoltabes... ¿Es que ya, traidora y falsa, del meu amor t' olvidares? o ¿es qu' en fer que yo sufrisca te goches y creus que guañes? ¿Tú no comprens que al cor parla el encant qu' en tú va náixer y que al teu costat, prinseca, me torneix eixes miraes? ¿Tú no veus qu' es imposible fer qu' estiga quiet y calle a un cor que li has inspirat tantisimes esperansas?... ¿Per' qué, pues, fuches? ¡Contesta!... ¿Baixes els ulls y te calles?... ¡Miram front a front, chitana! ¡Miram, que tinc moltes ganes de contemplar la hermosura de la careta de anchel, que transformá els pensaments qu' en mon cor ardent moraben... Miram, pues el foc que tens en eixos ulls que encanten fan despertar les pasions que tan dormides estaben. ¡Miram! No sigues ingrata pues no sé com explicarte lo que dins de mon cor pasa quant tú te dignes mirarme. ¡Si tenen tan gran valia les miraes insendiaris de amor y felisitat que dels teus ulls emanen!... ¡Miram, donal...! Pues dos cors qu' en amar sifren les ansies més se dihuen en los ulls que se expresen en paraules.

ANTONIO MOMBLANC

Embusteros!

¿Per' qué amenaseu en traure el fantes voltes fracasad papelucho? ¿Per' qué tireu chepes y mentires si no teniu dinés ni pera sabó? ¡Aixó vullguerem nosotras, que ixquera! ¿Pera qué més día de festa? Demostrareu que no sou homens si no cumpliu la paraula. Pero no, no la cumplireu; no teniu dinés ni qui vos fie. Si encara aixó no ho podeu sostindre, tramposos. Ya li habeu pagat al grabaor, estafantes? ¿Ya habeu liquidat en la imprenta, vivillos? ¿Espera els dinés de Cuena? A voer si venen de Ocaña. ¿No vos dona vergoña nutrir vostre desgrasiat enchendo en els sarandechats chichés de Ortega? Con que amenasar en «tróns»... Pasó la tormenta, la mar está en calma...

Epigramas

—¿Vol fer un favor per mi? —me diu Concheta, formal—. Com sé qu' es molt servisial per aixó en vosté pensí. —Sí, señora; i' il faré sens ninguna pretensió. ¿Qué tinc que fer yo, sino donarli gust a vosté!

Puchá en un albercoquer per albercocs menchar prou, Antonieta la de Bou, qu' es un anchel verdader.

Pero al pasar Chil Tordera la vista alsá cap amunt, y va cridar fort al punt: ¡Cristo, asó es una figuera!

En reunió s'era nit quant s' acababa el sopar, una poma aní a pelar y em fiu un tall en lo dit. Entonses, Encarnasió, qu' es una exelent chiqueta, me diu casi al orelleta: —¿Vols que te la pele yo?

PROTEA

CUENTOS

Home previsor.

«Caragol» era mol previsor. «Caragol» li dien de apodo; pero encara estava per naixer qu' t' engañara. Tenia una querida, y com era bonica y apetitosa, escuse dirlos que tots els amics de «Caragol» h feen la rosca per vore si, vartuts de l' amnistat, se trea algo. Pero bo era «Caragol» pa deixársela pegar. Quant vea que algún dels seus amics estava més encarabasinat en la seua paya, li día poc més o manco: —Estic desesperat. Yo no sé quina naturaleza té la dona esta que sempre estic agarrat y en mans de meches... Al oir paraules tals, renunsiaba el «tenorio» a la conquista y «Caragol» podía viure tranquil.

Discusió matrimonial

Ella.—Eres un desagrait. Ell.—T' t' molt inconvenient. Ella.—No em dies aixó quant festechabem. Entonses, tot te convenia. —Ell.—¿María? —Ella.—T' he portat al matrimoni tota la meua fortuna. ¿Qué tenes tú abans de casarte en mi? Ell.—¿Yo? ¡La tranquilitat!

Modestia

Don Camamirla era l' home més ric de la comarca; tenia ya prop de setanta anys, y un cor tan caritatiu que no podía vore una llágrima qu' ell no la eixugara. Per' aixó motiu, don Camamirla era sablechat continuament per les señores d' una Chunta de Benefisencia, perfectes «damas d' Estropajosa», que a pretext d' eixersir la caritat... en els dinés de Camamirla, procuraben guañar animes pa el sel, segons elles, ya que no donaben un rollo que no fora a condició de confesar y comulgar com ordena la Iglesia. Y per totes estes coses, les señores de la Chunta solisaren del Achuntament de la villa que li alsaren a Camamirla un monument que perpetuara la memoria del home caritatiu. Pero aquell Achuntament, no prengué en calor la solisitat de les señores aquelles perque donaba la coinsidensia de ser enemig polític de Camamirla.

Comprento este aixina se personó un día en el local ahon estaban reunidos les señores de la Chunta y els soltó el siguiente discurs:

—Distinguides señores: Yo els agraió moltisim la seua deferencia respecte a la meua humilde persona en volerme alzar un monument, pero, per modestia primer, y después perque conec masa als homens del Consistori, yo els suplique, señores meues, que no seguixquen en el seu monumental empeño, pues per més que vostés fasen y vostés breguen, no m' el alzarán.

Diuen que les señores aixina ho compregueren y s' ho dixeren estar.

Diálec en el tranvía

Es una nit de molt de fret. El tranvía del Mataero va de gom a gom. Les llums son tan «brillants» que deixen el interior del coche com entre penumbres. En un dels asientos dobles viachen dos chovens, una parelleta ideal. Ella porta una toca de chai y ell va lapat en una bona capa.

Parlen els dos en veu baixa. —Pero, chico, ¿no li has demanat ya la meua ma a ma mare? —Sí. —Entonses, ¿pa qué vols que te la done yo ara? —Eres molt inosent, Chesinteta. Yo li demani la teua ma a ta mare y ella me fa va conedir. —Sí, es veritat. —Pues per aixó me la deus de donar, perque ya es meua. —Bueno, bueno; tinka. —¡Grasies, Chesinteta! —¡Chico, ¿qué fas? —Tú seguix y calla. —Pero... El cobraor del coche, dirichintse al pasache: —¡Llegamos a la Bolsería!

Estem d' enhorabona

Nostre entrañable amic e incondicionat traquero señor Feo Cremades ha segut nomenat president dels propagandistes de la comunió chauminista. Homens aixina necessita el pretendiente don Jaime... pa acabar-se de quedar sinse partidaris en Valensia.

Y pera llechir LA TRACA no s' amague, señor Feo que los farcundas ya saben que som uns chicos muy buenos.

—M' han dit que te has fet modista? —Sí. —Ya s'ha corregut la veu de que tens un corte superior. —Regular.

Colmos y andivinalles

Un chuaor entra en casa, y li diu, trastornat, a la seua dona. —¿No saps lo que pasa? —¿Qué? —Que tú ya ho eres meua, ya no me pertencixes. Anit, chuant en el Casino, perguí tots els diners, y quant ya no ne tenia vullguí posar una postura de mil pesetes y me digueren: «Te alguna alhaja que valga eixos dinés?» ¡Sí! (responguí). La meua dona. Tiraren cartes... ¡y te perguí! Ella, llunt de pedre la serenitat se posá a riure. —¡Qué coinsidensial! Presisament anit, y quisá a la mateixa hora, te chuí yo a tú per la mateixa cantitat y te guaí.

—Ta filla té ya deu anys, Amparo, y tú debies pensar en ferla reconeixer. —Aixó es molt fásil de dir. —¿Per qué? —Perque ante tot tindria yo que reconeixer al pare.

Parlant de submarinos. —Desengañense. Lo més fásil es mantindre la horisontal. —Ya ho crec, Eixes dones son molt cares.

Se queixaba una inquina al amo de la casa, de que la seua habitació estava plena de rates. —Pero, señora (digué el casero); ¿Creu vosté que soc algún gat?

—Mira, chiqueta; asó es intolerable. Tens que dirli al novio que acurte un temps que yo, y en una franqueta poc les visites. Está en casa més que me fa molt poca gracia. —Pero, papá, si el pobre. —Res, com continúe aixina vaig a proposarli que paguem la casa entre els dos.

A tots els valensiáns residents en América y cuants desichen adquirir LA TRACA, El Clarín, folletos, y demés publicacions d' esta Editorial, poden dirichirse a don M. Ballester Pastor, Rosario de Santa Fe, casilla de Correus número 397, República Argentina. Dit señor es el representant exclusiu de la Editorial Carceller.

CALZADO EL MEJOR RIERA EL MEJOR LAURIA. 3 - VALENCIA

AVIS

Tots els afisionats al torro y cuants desichen en Madrid adquirir eixemplars dels semanaris El Clarín y LA TRACA, hu encontrarán en el kiosco de les Calatraves.

En el Luna Park, sinse ductar, es ahon millor se sol estar.

Allí es ahon se donen sita totes les families que tenen gust de pasar una velá distraçada que s' amenisá per els dolcos acorts d' una orquesta que toca les millors obres que se han escrit hasta la fecha. El que pa convenserse vaccha al Luna Park una nit, no tindrà més remey que ferse parroquí, no sols per la atracció, sino per el selecte y variat servisi que allí se dona.